

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

13 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda,

a examinat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către partea vătămată Munteanu Vasile, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2018, în cauza penală în privința inculpatei

Zadic Ana x, născută la x, originară din or. x.

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 01.02.2016– 26.06.2018;

instanța de apel: 14.08.2018 – 11.12.2018;

instanța de recurs ordinar: 01.11.2019-13.05.2020;

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală, legal executată.

A CONSTATAT:

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești, sediul Central din 26 iunie 2018, Zadic Ana a fost achitată de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 186 alin.(5) Cod penal, pe motiv că, nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat că:

Potrivit rechizitoriului, de către organul de urmărire penală Zadic Ana este învinuită de faptul că la data de 22.09.2013,aproximativ între orele 09:00 și 10:00 min, aflându-se la domiciliul lui Munteanu Vasile din satul Logănești, r-nul Hîncești, prin acces liber, având scopul de a sustrage bunurile altei persoane, pe ascuns a sustras un calculator de model notebook de marca "Samsung-mini" în sumă de 300 Euro și suma de bani în mărime totală de 9500 Euro care, potrivit cursului oficial a BNM la 22.09.2013 - 1 Euro echivala cu 17.4724 lei, cauzând astfel părții vătămate Munteanu Vasile o daună materială considerabilă în proporții deosebit de mari în mărime totală de 171 229. 52 lei.

Acțiunile Anei Zadic au fost încadrate juridic în baza art. 186 alin.(5) Cod penal, furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari.

3. Sentința primei instanțe, a fost atacată cu apel de către partea vătămată Vasile Munteanu prin care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Zadic Ana să fie recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin.(5) Cod penal și în baza acestei Legi să-i fie aplicată pedeapsă sub formă de închisoare.

3.1 În motivarea cererii de apel, partea vătămată a indicat că:

- deși partea acuzării a prezentat probe pertinente, concludente și utile prima instanță nu le-a apreciat corespunzător;

- prima instanță și-a motivat soluția adoptată prin reproducerea integrală a mai multor prevederi legale, fără a raporta aceste prevederi circumstanțelor cazului, fără a fi apreciate pretinsele „argumente” concrete, pe care s-a bazat la adoptarea sentinței de achitare, limitându-se la retușarea stilistică a „argumentelor”, invocate în cadrul examinării de către partea apărării, cu includerea completă a acestora în partea motivantă a sentinței pronunțate;

- prima instanță, constatând lipsa elementelor componente de infracțiune, prevăzută de art.186 alin.(5) Cod penal, în acțiunile inculpatei, contrar art.101 alin.(4), art.394 alin.(3) Cod de procedură penală, precum și necătând la faptul că nemijlocit textul sentinței este expus pe 14 file, nu a indicat nici un motiv sau temei plauzibil pentru care a dispus o asemenea soluție;

- prima instanță a apreciat drept veridice declarațiile inculpatei, aflată în căutare timp de un an de zile, făcute pentru prima oară în ședința de judecată, fără a aprecia aceste declarații, care spre deosebire de cele ale părții vătămate, abundă în contradicții esențiale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2018, a fost respins ca nefondat, apelul părții vătămate Munteanu Vasile, și menținută sentința Judecătoriei Hîncești, sediul Central din 26 iunie 2018, fără modificări.

4.1 În motivarea soluției, instanța de apel referitor la apelul părții vătămate Munteanu Vasile, a constatat că, la pronunțarea sentinței, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a tras concluzia că Zadic Ana urmează a fi achitată de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin.(5) Cod penal, pe motiv că, nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Nici una din probele acumulate la urmărirea penală și cercetate în ședința primei instanțe și apel, nu confirmă vina inculpatei de comiterea infracțiunii imputate lor.

Instanța de apel a mai reținut că procurorul, în cadrul judecării cauzei penale a renunțat la învinuirea adusă inculpatei. Probe în susținerea și confirmarea faptei a vinovăției inculpatei Zadic Ana, acuzatorul de stat a prezentat declarațiile părții vătămate Munteanu Vasile, a martorilor Munteanu Leontie, Munteanu Maria și Alexei Victor, (f.d. 53-56, vol. II). Fiind audiată în ședința instanței de apel, inculpata a susținut declarațiile oferite anterior.

Instanța de apel, analizând declarațiile inculpatei prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, lea apreciat ca fiind veridice, utile, consecvente, care coroborează între ele și indică indubitabil că inculpata nu a comis infracțiunea incriminată ei.

Instanța de apel analizând și apreciind declarațiile părții vătămate prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, lea apreciat ca ne fiind utile și veridice, fiind combătute prin declarațiile inculpatei, și probele analizate.

Instanța de apel a reținut că învinuirea Zadic Ana a fost bazată pe declarațiile martorilor Munteanu Leonte, Munteanu Maria și Alexei Victor care nu susțin poziția părții vătămate precum că, Ana Zadic ar fi sustras de la domiciliul lui Munteanu Vasile din satul Logănești, r-nul Hîncești un calculator de model notebook de marca "Samsung-mini" în sumă de 3000 Euro și bani în sumă de 9 500 Euro, deși martorii Munteanu Ana și Munteanu Leonte indică că, după plecarea Anei au depistat că, banii pe care îi aveau în casă au dispărut, și, numai Ana putea să-i sustragă, aceste explicații nu au putut fi puse la baza unei sentințe de condamnare, aceștia fiind părinții părții vătămate și vin în susținerea acestuia, iar banii în sumă de 9500 Euro nu i-au văzut, ceea ce cunosc este din spusele feciorului.

Declarațiile părții vătămate Munteanu Vasile și ale martorilor Munteanu Ana și Munteanu Leonte sunt bazate pe presupuneri, care nu au fost verificate în coroborare cu alte probe administrate pe caz.

A mai notat instanța de apel că, ne vinovăția inculpatei este confirmată și prin declarațiile martorului Alexei Victor care a confirmat că Zadic Ana s-a folosit de acest laptop care i-a fost dăruit de partea vătămată, și, în timp cât îl deținea în folosință îl repara, ceea ce se dovedește prin contractual privind reparația produselor tehnice complexe de uz casnic nr. 678 din 07.10.2011.

A mai reținut instanța de apel a că, la data de 11 mai 2018, acuzatorul de stat a prezentat instanței ordonanța motivată privind renunțarea la învinuire, prin care în temeiul art. 320 alin.(5) Cod de procedură penală, a

renunțat integral la învinuirea adusă lui Zadic Ana de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin.(5) Cod penal, pe motiv că, nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

5. Decizia instanței de apel din **11 decembrie 2018**, a fost atacată cu recurs ordinar de către partea vătămată Munteanu Vasile, prin care a invocat incidența pct. 5), 6) din dispozițiile art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat repunerea în termen, casarea sentinței și deciziei, și rejudecarea cauzei în instanța de apel în alt complet.

5.1. În motivarea cererii de recurs partea vătămată Munteanu Vasile a invocat că:

- la dosar, sunt anexate citații expediate părții vătămate Munteanu Vasile pentru ședințele de judecată care urmau a fi petrecute, dar nu sunt date privind recepționarea acestora. Nu sunt alte dovezi privind citarea părții vătămate la domiciliul stabilit conform adresei indicate organului de urmărire penală în ședința instanței de apel pentru ziua în care s-a judecat apelul;

- nu a avut avocat ales pentru a participa în ședințele de judecată la examinarea cererii de apel, avocatul Macari Alexandru a avut împuterniciri doar pentru prima instanță însă nu și pentru cea de apel;

- cauza a fost judecată în apel fără citarea legală a părții vătămate care a depus;

- în conținutul deciziei nu sânt specificate motivele invocate de apelant, nu sunt analizate și apreciate în modul prevăzut de art. 101 Cod de procedură penală;

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra probelor la judecarea apelurilor, în special a apelului părții vătămate, nu a apreciat separat fiecare probă adusă de partea vătămată în susținerea apelului și nu s-a pronunțat în mod convingător a fost menținută sentința instanței de fond, de ce au fost respinse toate probele adunate pe parcursul urmăririi penale, pe baza cărora procurorul a pus pe Zadic Ana sub învinuire pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin.5) Cod Penal.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel. Însă, conform art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește.

În corespundere cu art. 418 alin. (1), 338 alin. (2)-(4), 340 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel pronunță public dispozitivul hotărârii, fapt despre care se consemnează în procesul-verbal. Hotărârea motivată se pronunță la fel public, în termen de până la 30 de zile. Copia de pe hotărârea motivată se înmânează participanților prezenți la ședința de judecată. Participanților care nu s-au prezentat în ședința de judecată li se expediază, în termen de 3 zile, copia de pe hotărârea motivată.

Sub acest aspect se atestă că, potrivit materialelor dosarului, dispozitivul deciziei adoptate de către instanța de apel a fost pronunțat la data 11 decembrie 2018, în prezența procurorului, inculpatei și avocatului acestuia, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel și dispozitivul deciziei adoptate (f.d. 22, vol. III).

Tot din procesul-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel (f.d.24, vol. III) se constată că, la data stabilită, în prezența procurorului, a fost amânată pronunțarea deciziei motivate pentru *21 decembrie 2018*.

Tot din materialele dosarului se constată că copia deciziei motivate, a fost expediată părții vătămate, fapt confirmat prin recipisă (f.d.45, vol. III).

Colegiul menționează că, partea vătămată Munteanu Vasile a declarat recurs ordinar împotriva hotărârilor judecătorești adoptate la caz, la data de *25 octombrie 2019*, fapt confirmat prin data înregistrării la Curtea Supremă de Justiție, adică peste termenul prevăzut de lege, termenul scadent fiind data de *21 ianuarie 2019*, inclusiv.

Așadar, în cauza deferită judecării Colegiul penal specifică faptul că pentru partea vătămată Munteanu Vasile termenul de atac prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală, se calculează începând cu data de *22 decembrie 2018*, adică a doua zi după pronunțarea deciziei motivate, ținând cont de dispozițiile art. 231 alin. (3), (5) Cod de procedură penală și expiră la sfârșitul zilei de *21 ianuarie 2019*.

Prin urmare, recursul părții vătămate Munteanu Vasile declarat la *25 octombrie 2019*, nu se încadrează în termenul limită prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală.

Totodată, instanța de recurs ordinar referitor la alegația recurentului privind repunerea în termen întrucât sa aflat peste hotarele țării, notează că nu se poate cataloga ca fiind întemeiat temeiul pentru repunere în termen or, partea vătămată odată ce a depus cerere de apel, în mod rezonabil avea și obligația și responsabilitatea de a urmări mersul judecării cauzei, și

recepționării înștiințărilor de a se prezenta la examinarea cauzei în instanța de apel, or calea de atac - apelul, a fost realizată de însuși partea vătămată.

La acest capitol este de menționat că art. 422 Cod de procedură penală, nu prevede repunerea în termen a recursului ordinar, nici o altă procedură legală de a calcula termenul de recurs decât de la data pronunțării deciziei motivate, iar art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală prescrie expres că în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Prin urmare, durata termenului de recurs este stabilită prin lege. Acest termen nu poate fi prelungit sau scurtat de instanța de judecată. El este absolut și are un caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este declarat peste termen.

Astfel, odată ce recursul ordinar al părții vătămate Munteanu Vasile este declarat peste termen, urmează a fi dispusă inadmisibilitatea acestuia.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către partea vătămată Munteanu Vasile, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2018, în cauza penală în privința inculpatei *Zadic Ana x*, deoarece recursul este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 15 iulie 2020.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda